2024/2280

2024.10.10.

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2024/2280 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2024. április 11.)

az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0109/2024),

A. mivel a bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: a központ) 2022. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 99 872 000 EUR volt, ami 2021-hez képest 40,59 %-os csökkenést jelent, ami az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóság (HERA) vissza nem térítendő támogatásait érintő változásokra vezethető vissza; mivel a központ költségvetése főként az uniós költségvetésből származik;

B. mivel a Számvevőszék a központ 2022. évi pénzügyi évre szóló éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott a központ éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint az alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről; mivel a Számvevőszék négy, összesen 7,9 millió EUR értékű támogatási megállapodást ellenőrzött, és megállapította, hogy ezek közül háromban 0,6 millió EUR (8,1 %) értékű héa szerepelt az elszámolható költségek között; mivel a kedvezményezettek közhatóságként végeznek tevékenységet, következésképpen a héa nem minősül a költségvetési rendelet 186. cikke (4) bekezdése második albekezdésének c) pontja szerinti elszámolható költségnek; mivel a nem megfelelő kiadások becsült teljes összege a fent említett ellenőrzött mintában talált héa kulcsa és összege alapján a 2022-ben rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok 2,8 %-át teszi ki, ami meghaladja az ellenőrzés számára meghatározott lényegességi küszöböt, és ezért a Számvevőszék korlátozott véleményt adott ki a központ beszámolójának alapjául szolgáló ügyletek szabályszerűségével és jogszerűségével kapcsolatban; mivel a fent leírt eset kivételével a Számvevőszék megállapítása szerint a központ beszámolójának alapjául szolgáló bevételek és kifizetések a 2022. december 31-ével lezárt pénzügyi évben minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek voltak;

C. mivel a központ közbeszerzési ágazatát illetően 2022-re vonatkozóan nem jelentettek korrekciós intézkedéseket igénylő problémákat, és a korábbi évek ellenőrzései és értékelései alapján sem voltak folyamatban lévő vagy még függőben lévő korrekciós intézkedések;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2022. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés folyó évi végrehajtási aránya 98,86 %-os szintet ért el, ami 2021-hez képest 0,49 %-os mértékű növekedést jelent; megjegyzi, hogy a folyó évi kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 73,61 %-os volt, ami az előző évhez képest 9,53 %-os növekedést jelent;

2. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a központ számára a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégia célkitűzéseinek eléréséhez szükséges forrásokat, és hajtsa végre a központ felülvizsgált megbízatását az (EU) 2022/2370 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([2]) összhangban;

Teljesítmény

3. emlékeztet arra, hogy a központ feladata, hogy azonosítsa, értékelje és közölje a fertőző betegségek által az emberi egészséget fenyegető jelenlegi és újonnan megjelenő veszélyeket, tevékenysége hat területre terjed ki: a felügyelet, a járványokra való felkészültség és reagálás támogatására, a tudományos tanácsadásra, a mikrobiológiai felügyeletre, a közegészségügyi képzésre és a kommunikációra;

([1]) HL C 38., 2023.1.31., 24. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2370 rendelete (2022. november 23.) az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról szóló 851/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 314., 2022.12.6., 1. o.).

4. megjegyzi, hogy a központ a 2022–2024-es egységes programozási dokumentumban tervezett eredmények 89 %-át teljesítette; megjegyzi, hogy a tervezett eredmények 8 %-át elhalasztották, 3 %-át pedig az év végéig elhalasztották vagy törölték; megjegyzi, hogy az elhalasztott vagy késleltetett eredmények többsége a központ felülvizsgált megbízatásának elfogadásától és közzétételétől függött, amelyre 2022 végén került sor; felhívja a központot, hogy elemezze az elhalasztott eredményeket, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az azok teljesítésére irányuló tervéről;

5. megjegyzi, hogy 2022 folyamán a központ a folytatódó Covid19-világjárványra válaszul a harmadik egymást követő évben is fenntartotta a fenntartotta a közegészségügyi szükséghelyzeti tervét; megjegyzi, hogy júniusban a szükséghelyzeti terv szintjét a 2. szintről (akut szakasz) fokozatosan 1. szintre (fenntartási szakasz) csökkentették; úgy véli, hogy a központ gyorsan és hatékonyan járt el a világjárvány teljes ideje alatt; úgy véli, hogy a központ nagyobb szerepet játszhatna a jövőre vonatkozó európai válságreagálási menetrend kialakításában;

6. megjegyzi, hogy Oroszország ukrajnai agresszióját és az országot elhagyó menekültek beáramlását követően a központ együttműködött az Ukrajnát körülvevő öt ország hatóságaival, és az azonosított szükségletek alapján technikai és operatív reagálási tevékenységeket végzett a hatáskörében; tudomásul veszi, hogy az év második felében a hangsúly az operatív reagálásról a közepes/hosszabb távú és stratégiai válaszintézkedésekre helyeződött át, és a központ szakértőit Lengyelországba és Romániába küldték ki, hogy támogassák a lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukrán lakosságot segítő nemzeti hatóságokat és az Egészségügyi Világszervezetet;

7. megjegyzi, hogy 2022 tavaszán és nyarán a központ egyidejűleg három folyamatban lévő közegészségügyi szükséghelyzeti tervet támogatott, nevezetesen a Covid19-cel, a majomhimlővel, illetve a gyermekeknél előforduló, ismeretlen eredetű hepatitisszel kapcsolatos tervet; megelégedéssel nyugtázza, hogy ez egyedülálló tapasztalat volt a központ számára, és tesztelte azon képességének korlátait, hogy egyidejűleg jelentkező egészségügyi veszélyekre vonatkozó kockázatértékeléseket és iránymutatásokat dolgozzon ki;

8. üdvözli a központ 2022 decemberében hatályba lépett megerősített megbízatásának végrehajtására vonatkozó szabályokat, valamint a végrehajtás támogatására kidolgozott Aspire átalakítási programot (előrejelzés, támogatás, felkészülés, tájékoztatás, reagálás és szerepvállalás);

Hatékonyság és hasznok

9. emlékeztet arra, hogy fokozni kell a központ digitalizálását a belső működés és irányítás tekintetében, de az eljárások digitalizálásának felgyorsítása érdekében is; hangsúlyozza, hogy az központnak továbbra is proaktívnak kell lennie a tekintetben, hogy elkerülhető legyen az ügynökségek közötti digitális szakadék; felhívja azonban a figyelmet arra, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a feldolgozott információk online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében, és ragaszkodik a különösen Oroszországból vagy Kínából eredő kibertámadások vagy beszivárgási kísérletek elleni fellépés szükségességéhez;

10. üdvözli, hogy a központ folytatta a hatékonyság növelésére irányuló erőfeszítéseit új módszerek bevezetésével, beleértve a támogatási és operatív folyamatok automatizálását; megjegyzi, hogy az év során négy új adminisztratív folyamatot automatizáltak elektronikus munkafolyamatok révén, és a K2 helyébe is új, költséghatékony elektronikus munkafolyamat-platformot vezettek be. megjegyzi, hogy az elektronikus munkafolyamatok használatának átfogó elemzése már most azt mutatja, hogy a felhasználók jelentős része alkalmazza azokat, és szükségtelen lépések kiiktatása révén jelentősen csökkent a feldolgozási idő, ugyanakkor biztosított a jogszabályi megfelelés;

Személyzeti politika

11. megállapítja, hogy 2022. december 31-én a létszámterv az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 215 ideiglenes alkalmazottat foglalt magában (szemben a 2021. évi 208 engedélyezett álláshellyel); megjegyzi, hogy ezen felül további 112 szerződéses alkalmazott és 5 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott a központnál 2022-ben;

12. aggodalommal állapítja meg, hogy a központ felső- és középvezetői körében a nemek között nincs meg a kívánt egyensúly, hiszen hat vezetőből négy (66,67 %) férfi; megjegyzi, hogy a központ személyzetének nemek szerinti megoszlása a következőképp alakul: 331 főből 198 nő (60 %) és 133 férfi (40 %); üdvözli, hogy a központ jelenleg dolgozik a sokszínűségről és befogadásról szóló charta elfogadásán, és hogy az 2023 negyedik negyedévéig életbe lép; emlékeztet a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságára, és felhívja a központot, hogy vegye figyelembe ezt a szempontot a személyzet jövőbeli felvétele, valamint a felső és középvezetésen belüli kinevezések tekintetében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a központ igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

13. aggodalmát fejezi ki a központ felső- és középvezetői körében a földrajzi egyensúly hiánya miatt; kéri a központot, hogy erről számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak;

14. megjegyzi, hogy 2022-ben kidolgozták a „Humánstratégia" első tervezetét, amelynek célja, hogy iránymutatást nyújtson a központ humánerőforrás-irányítási szolgálatainak korszerűsítéséhez és megszilárdításához; megjegyzi továbbá, hogy egyes stratégiai projekteket, például az elektronikus munkaerő-felvételi eszközt és az online bevezető programot 2022-ben véglegesítettek, míg más projektek folyamatban vannak; felkéri a központot, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ide vonatkozó fejleményekről; tudomásul veszi, hogy a központ tovább növelte a személyzetnek tanuláshoz és önfejlesztéshez nyújtott támogatást azáltal, hogy növelte az egyéni képzésre igényelhető juttatást, és megkönnyítette a személyzet hozzáférését az e-tanulási platformokhoz (EU Learn, LinkedIn Learning és a központ virtuális akadémiája);

15. megjegyzi, hogy a központ rendelkezik az emberi méltóság védelmére, valamint a lelki és szexuális zaklatás megelőzésére vonatkozó politikával, és hogy a központ tagja a bizalmi személyek ügynökségközi munkacsoportjának; várakozással tekint jelentésük és ajánlásaik elé; megjegyzi, hogy 2022-ben nem számoltak be zaklatási esetekről, és ösztönzi a központot, hogy a folytassa és fejlessze az ilyen esetek jövőbeli megelőzésével kapcsolatos munkát;

16. megjegyzi, hogy a központ megbízatásának meghosszabbítását követően a központ számára kiosztott további álláshelyeket 2022-ben betöltötték; hangsúlyozza, hogy ezt az új feladatkörökkel való bővítést és a munkateher megnövelését a központ személyzetének és erőforrásainak kellő mértékű növelése kell, hogy kövesse, és hogy a személyzeti létszámhiány jelentős nyomás alá helyezi a központ műveleteinek folytonosságát és veszélyezteti munkájának minőségét;

17. aggodalommal veszi tudomásul a központ és a HERA megbízatása közötti átfedéseket, és felszólít a két szervezet közötti párhuzamos erőfeszítések csökkentésére és a feladatok egyértelmű megosztására;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

18. megjegyzi, hogy a központ továbbra is alkalmazta és megerősítette a személyzeten kívüli személyekre és a személyzetre vonatkozó függetlenségi politikáját; megjegyzi, hogy 2022-ben a központban az érdekeltségi nyilatkozatok kis százaléka nem került benyújtásra; megjegyzi továbbá, hogy a gyors kockázatértékelések elkészítése során megkérdezett valamennyi külső szakértő a közzététel előtt nyilatkozott az érdekeltségeiről; megjegyzi, hogy az igazgatótanácsnak és a tanácsadó fórumnak az üléseken részt vevő és ezáltal a megbeszélésekhez hozzájáruló valamennyi tagja rendelkezett érvényes éves érdekeltségi nyilatkozattal, az igazgató és az osztályvezetők is kitöltötték éves érdekeltségi nyilatkozatukat, valamint a központ összeférhetetlenségi ellenőrzést igénylő ülésein részt vevő külső szakértők 99 %-a is benyújtott éves érdekeltségi nyilatkozatot;

19. felhívja a központot annak biztosítására, hogy az igazgatótanács valamennyi tagja, a tanácsadó fórum tagjai és póttagjai megfelelően benyújtsák az előírt éves érdekeltségi nyilatkozatokat; felhívja a központot annak biztosítására, hogy tevékenységei során munkájának elvégzése céljából megfelelő szakemberek felvételéről gondoskodjon, és továbbra is biztosítsa az összeférhetetlenségi szabályoknak való magas szintű megfelelést;

20. tudomásul veszi, hogy a központ személyzeten kívüli személyekre vonatkozó függetlenségi politikája előírja az esetleges összeférhetetlenségek azonosítása és elkerülése érdekében követendő eljárást; megjegyzi, hogy ez bizonyos körülmények között, például tudományos outputok készítésekor, magában foglalja érdekeltségi nyilatkozatok bekérését, amelyeket ezt követően a központ adott tevékenységért felelős alkalmazottja értékel a központ megfelelési tisztviselőjének támogatásával; megállapítja, hogy 2022-ben egyetlen összeférhetetlenségi esetről sem érkezett jelentés;

21. megjegyzi, hogy a központ és a megbízatása területén tevékenykedő üzleti szervezetek közötti találkozókra vonatkozó belső eljárást 2022-ben dolgozták ki, és azt 2023 januárjától hivatalosan alkalmazzák; megjegyzi ugyanakkor, hogy a központnak 2022-ben ilyen találkozója nem volt;

22. elismeri a központnak a világjárvány idején kialakított láthatóságát; úgy véli, hogy még mindig van tér e láthatóság növelésére a médiában, az interneten és a közösségi médiában annak érdekében, hogy az uniós polgárok körében ismertté váljon az általa végzett munka;

23. felhívja a központot, hogy biztosítsa a teljes átláthatóságot a tudományos tanulmányok közzététele terén, és fokozza a nyilvánosságot célzó külső kommunikációra irányuló kapacitását annak biztosítása révén, hogy valamennyi kulcsfontosságú információ, különösen a népegészségügyi szükséghelyzetekkel kapcsolatban, valamennyi uniós nyelven elérhető legyen, és könnyen hozzáférhető és érthető legyen az uniós polgárok számára;

Belső kontroll

24. kiemeli, hogy a Számvevőszék korlátozott véleményt adott ki a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről, mivel a héa elszámolható kiadásként szerepelt olyan támogatási megállapodások beszámolóiban, amelyek kedvezményezettjei közhatóságként végeznek tevékenységet, és ezek a héa-kiadások a 2022-ben rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok 2,8 %-át teszik ki; emlékeztet arra, hogy a támogatások kezelése során a központnak gondoskodnia kell az alkalmazandó szabályok betartásáról, különösen a hatóságnak minősülő kedvezményezettek részére történő héa-visszatérítés tekintetében;

25. megállapítja, hogy a központ évente legalább egyszer értékeli a belső kontrollrendszer hatékonyságát azáltal, hogy értékeli a belsőkontroll-keretrendszer végrehajtását, beleértve a meghatározott mutatók végrehajtását, valamint értékeli a központ által saját hatáskörben azonosított, vagy mások, többek között a Belső Ellenőrzési Szolgálat és a Számvevőszék által jelentett főbb hiányosságokat; megjegyzi továbbá, hogy a belsőkontroll-keretrendszer 2022-ben számos javításon esett át, például javították a kontrollstratégiát – többek között új mutatók bevezetésével –, az információs eszközök katalógusát, és új belső kommunikációs politikát dolgoztak ki;

Egyéb megjegyzések

26. üdvözli a központ azon célját, hogy 2023-ban bekerüljön az EMAS nyilvántartásába, és hogy (2024 első negyedévétől kezdődően) CO_2-kompenzációs projektet tervez, amely a CO_2 hatásának kiszámítására és minimalizálására vonatkozó intézkedéseket fog tartalmazni; megjegyzi, hogy az EMAS 2024-től kezdődő bevezetésének részeként egyedi célok kitűzésére kerül sor;

27. elismerését fejezi ki a központnak amiatt, hogy 2022-ben további lépéseket tett az elektronikus eszközök alkalmazása felé a közbeszerzési folyamatban; megjegyzi, hogy a központ jelenleg a Bizottság közbeszerzési irányítási eszközét (PPMT) használja valamennyi közbeszerzési eljárás nyilvántartásba vételéhez és közzétételéhez, beleértve az előzetes (ex ante) kiadványokat is; megjegyzi, hogy a PPMT-rendszer az eTenderinghez kapcsolódik, ahol a közzététel és az ahhoz kapcsolódó kérdések és válaszok kezelése is történik; megjegyzi továbbá, hogy a központ belső elektronikus munkafolyamati eszközt használ a keretszerződések keretében történő beszerzésekhez és a projektek elindítása előtti felülvizsgálathoz;

28. üdvözli, hogy az érdekelt felek általános elégedettsége a központ munkájával kapcsolatban 2022-ben elérte a 86 %-ot;

29. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2024. április 11-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0280.